

110974

Opravični red,

po katerem se urejuje skupna vporaba
društvenih strojev med člani kmetij-
skega društva (registrovana zadruga z
omej. zavezo)

v
za uda

.....

..... delež(ev) št.

Načelnik:

Tajnik:

Oskrbnik orodja:

10-193228032

110974

110974

F2C 1436/1953

po ka
venih

v

1
vilo dr
urejuje
redu.

G
gospod
na par
nafto i

2
da se
v pripr
in pop
vsako
red za
katerer

3.
izpraša

Opravlilni red,

po katerem se urejuje skupna vporaba društvenih strojev med člani kmetijskega društva

v

registr. zadruga z omejeno zavezo.

1.) Skupna vporaba strojev, ki si jih je nabavilo društvo v doseg svojega namena, se pred vsem urejuje po pravilih, po izvrševalnem in opravlilnem redu.

Glavni namen društva je skupna nabava raznih gospodarskih strojev (mlatilnic, slamoreznic, plugov na par itd.) motorjev (na par, bencin, špirit, petrolej, nafto itd.), kakor tudi nabava potrebnih materialij.

2.) Izvrševalni red ima namen pomagati članom, da se poslužijo društvenih strojev v svoj namen in v pripravnem času ter da delavni čas nepretrgano in popolnoma izrabijo. V ta namen sestavi načelstvo vsako leto, predno se stroji rabijo (n. pr. pred žetvijo), red za uporabo in določi za posamezne člane čas, v katerem jim bodo stroji na razpolago.

3.) Ako se zdi načelstvu potrebno, da je pri stroju izprašan strojnik (mehanik ali mašinst), kurjač ali

kak drugi sposobni nastavljenec, naj to predlaga občnemu zboru, ki ima pravico odločevati o njegovem sprejemu in plači.

Načelstvo imenuje v vsakem kraju svojega društvenega okoliša krajevnega zaupnika izmed članov društva, ki je v raznih iz tega reda izvirajočih zadevah zastopa.

4.) Red pri vporabi se določi tako-le :

Načelstvo vodi po svojem poslovodji knjigo oglasov, v katero se zapisujejo ustmeni ali pismeni oglasi članov za vporabo društvenih strojev v istem redu, kakor so se zaporedoma oglasili, kakor tudi dobo, za katero zahtevajo posamezni člani stroje.

Po teh oglasih določi načelstvo red, v katerem se morajo prepeljevati stroji, od enega člana do drugega, iz enega kraja v drugega, in koliko smejo posamezni udje rabiti stroje. Pri tem naj pazi načelstvo, da se vselej v enem kraju kolikor mogoče nepretrgano dela predno se stroj drugam prepelje, da se z nepotrebnim prevažanjem čas ne trati. Člani se pa morajo za stroje oglasiti najmanj 8 dni pred uporabo.

Ako zahteva več članov stroje ob istem času in za isto dobo, naj skuša poslovodja vplivati na člane, da se med seboj sporazumejo; ako se mu to ne posreči, naj odloči žreb, v katerem redu bodo člani rabili stroj.

5.) Pri določitvi reda, kako bodo rabili člani mlatilnice, morajo imeti prednost oni člani, ki imajo žito v stogih (kozolcih) in ki nujno potrebujejo žito za ozimino ali, da ga morejo pravočasno prodati.

6.) Doba za uporabo društvenih strojev se določi za posamezne ude po številu njihovih deležev in sicer:

En članski delež daje članu pravico za nepretrgano uporabo stroja v prvem terminu (po žetvi) ur, v drugem terminu (v poznejših mesecih) za ur.

Po preteku določenega časa sme član stroj še naprej rabiti le tedaj, ako s tem ne krati pravice člana, ki je za njim na vrsti, n. pr. ako mu ud, ki ima pravico za njim stroj rabiti, to svojo pravico odstopi.

Vsak član sme rabiti slamoreznico na vlačilo (gepelj) v letu 3 dni brezplačno. Za rezanje se mora prej 14 dni oglasiti pri upravitelju orodja in rezaču (spremljevalcu stroja).

Vsak član, ki rabi slamoreznico več kakor 3 (tri) dni v letu, plača za vsaki nadaljni dan po 2 K (dve) na dan od rezanja v svrhu popraviljanja orodja.

Vsak ud sme s pomočjo čistilnika za žito (trijerja) 20 hektolitrov žita brezplačno očistiti, za vsak hektoliter več, to je od 20 hektolitrov naprej, pa plača od hektolitra 20 vinarjev odškodnine v društveno blagajno.

Spremljevalcu čistilnika plača kmetijsko društvo iz svoje blagajne od vsakih 100 mernikov očiščenega žita po 2 K (dve kroni).

Spremljevalec trijerja vozi pred setvijo trijer po vazeh. Ko pripelje trijer v vas, morajo vsi člani imeti pripravljeno žito, da ga jim brezplačno očisti; ako pa kateri član nima žita pripravljenega, mora za drugi pot spremljevalca trijerja sam plačati.

Travniško brano sme vsaki (ud) član 1 dan brezplačno rabiti, če jo pa več kakor en dan rabi, plača za nadaljne dni 1 krono na dan. Dnevi se računijo od istega dne, ko kdo brano vzame do istega dne, ko brano nazaj pripelje.

Za rezanje slame z bencin-motorjem plačajo člani po 1 K (eno krono) od ene ure rezanja. Strojniku pa hrano in 2 K plače na dan. Strojnik mora, ko motor v tek spravi, pridno slamo v slamoreznico nakladati.

Brez spremljevalca motorja ne sme nihče motorja rabiti.

7.) Prepeljavo strojev od člana, ki jih je rabil, si mora vsak, ki hoče stroj rabiti, preskrbeti sam. Glede potrebne priprave naj si člani vzajemno pomagajo.

Kdor je na vrsti za uporabo stroja, naj se dogovori s članom, ki ga je rabil pred njim, o dnevu in uri kdaj bo stroj za prepeljavo pripravljen. Ako tisti, ki stroj drugemu odda, želi, mora mu član, ki stroj prevzame, dati potrdilo za to, kar je sprejel in ob enem podpisati, v kakem stanu je vse dobil (stanje strojev, število pritiklin).

Prevoz strojev se mora vršiti pod nadzorstvom in na odgovornost onega člana, ki se mu stroji izroče, ali pa njegovega zastopnika.

Pri prevaževanju strojev je odgovoren voznik oziroma gospodar, kateri da stroj pripeljati. Ako se stroj med delom pokvari, ne da bi poškodbo povzročil gospodar, pri kateremu stroj deluje, plača se poprava iz društvene blagajnice, ako se pa izkaže, da se je stroj po kaki krivdi gospodarja, kateremu

stroj deluje, pokvaril, dolžan je troške poprave dotični pospodar plačati.

8.) Strojnik ali kak drug nastavljenec (in če tega ni, potem vporabitelj) je dolžan skrbeti za to, da bodo stroji pri delu dobro in trdno postavljeni, da se pri uporabi ne bodo premikali ali tresli; paziti je tudi na to, da ne bodo stroji preveč obloženi in napeti.

9.) Gospodar, ki stroje rabi, je dolžan imeti v zalogi dovolj materialij (mazila, kurjave i. t. d.), in v slučaju, da preskrbuje te potrebščine društvo, naj jih vsak član varčno in pametno rabi.

Materialije in stvari, ki so pri strojih potrebne, preskrbuje načelstvo; na željo članov pa more odbor posameznikom dovoliti, da si potrebščine na lastne stroške naroče.

10.) Plačilo za uporabo strojev po urah in dneh, v katerih se je delalo, določi načelstvo v mejah, določenih na obnem zboru; pri tem naj gleda na to, da ne bodo le vsi upravni in redni stroški (obresti, amortizacije, davki, mezde, zavarovalnina i. t. d.) popolnoma pokriti, ampak da bodo ta plačila zadostovala tudi za vzdrževanje strojev, oziroma za ustanovitve rezervnega fonda.

Za vsako uro dela v določeni dobi plača vporabitelj po številu svojih deležev svoto 1 K, ako pa rabi stroje z dovoljenjem načelstva še čez določeno mu dobo, mora plačati večji donesek K h za uro.

Za uporabo strojev določeni znesek morajo udje plačati najdalje v 14 dneh po skončanem delu.

Ako je bil pri strojih nastavljen poseben strojnik ali kak drug uslužbenec, dobi le-ta od vporabitelja strojev dogovorjeno plačo in sicer za toliko časa, da so stroji pripravljeni za prevoz k drugemu članu. Razen tega plačila ne sme niti strojnik niti katerikoli uslužbenec kaj zahtevati in tudi ne od članov sprejemati; ravnotako ne smejo tudi člani nič takega dajati, sicer zapadejo kazni.

11.) Delavna doba naj bo najmanj 10, največ 12 ur na dan. Več kot 12 ur na dan delati ni nikakor dovoljeno.

12.) V svrhu vestne vporabe strojev in redne kontrole se vodi knjiga, v katero se zaznamuje delo. V to knjigo vpiše tajnik pred započeto delavno dobo seznam vseh članov po številu njim pripadajočih deležev, dalje vrsto pri uporabi strojev po sklepu načelstva.

Strojnik (in če tega ni, tedaj krajevni poverjenik) zaznamuje v to knjigo delo pri vsakem članu, pristavi datum in število delavskih ur, kar mora član potrditi s podpisom.

Vsak teden (najprimerneje v nedeljo) naj se predloži ta knjiga o zaznamovanem delu tajniku, da more sestaviti račun za vporabljene stroje za posamezne člane in določiti nadaljni red za vporabo strojev.

Krajevni poverjeniki so dolžni v svojem okolišu zbrati od članov plačila za vporabo strojev in jih izročiti blagajniku, dalje kontrolirati vporabo strojev pri delu in po delu, gledati na vporabljene

materijalije in za to skrbeti, da se ta red pri vporabi strojev natančno drži. Člani so dolžni se podvreči določbam krajevnega poverjenika.

13.) V svrho dobre vporabe strojev naj si nabavi društvo od firme, ki stroje proizvaja, navodilo, kako se stroji rabijo in vzdržujejo. Strojnik ali kdor je že nastavljen pri stroju in krajevni poverjeniki se morajo s tem navodilom seznaniti in po njem ravnati; zlasti naj pazijo:

1. da stroji pri vporabi niso preveč, a tudi ne premalo obloženi;
2. da so materijalije, ki se rabijo (tudi voda) ugodne kakovosti in v zadostni množini na razpolago;
3. da so vsi premikajoči se deli dobro namazani;
4. da se delo, kakor hitro bi se kak del stroja poškodoval, takoj prekine in poškodovani del takoj popravi; kajti če se to opusti, grozi nevarnost stroju in uslužbenemu personalu;
5. da so stroji pri in po delu proti vplivu vremena dobro zavarovani in da se po končanem delu postavijo na določen in varen kraj;
6. da so lahko gorljive snovi (bencin, špirit, petrolej) vedno na kraju, ki je pred ognjem varen.

14.) Načelstvo ima dolžnost, preskrbeti redno in o pravem času zavarovanje teh strojev proti ognju (n. pr. za slučaj eksplozije) tako med delom, kakor po delu in prevozu; dalje naj zavaruje odbor ves uslužbeni personal proti boleznim in nezgodam; tako naj bo tudi pri strojih poskrbljeno za zakonite varnostne naredbe zoper nezgode. Ako bi se to zane-

marilo ali opustilo in bi društvo vsled tega trpelo škodo, so odborniki dolžni to škodo sami poravnati.

15.) Načelstvo preskrbi in izroči vsakemu članu društveno knjižico s priloženimi pravili, opravnim in prometnim redom, da ima vsak član ta red in ta pravila pri roki in se po njih ravna.

V tej knjižici naj bo označeno in potrjeno število in plačilo članskih deležev, nakazana in vporabljen delavna doba, kakor tudi račun za uporabo strojev in druga plačila.

16.) Navodilo, kako rabiti stroje, naj bo hkrati za prvo pomoč pri nezgodah ali poškodovanjih na pristojnem mestu na stroju pritrjeno, da si ga vsak lahko prebere in se ve po njem ravnati.

Ta opravljeni red je bil na občnem zboru kmetijskega društva

..... dne
potrjen

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

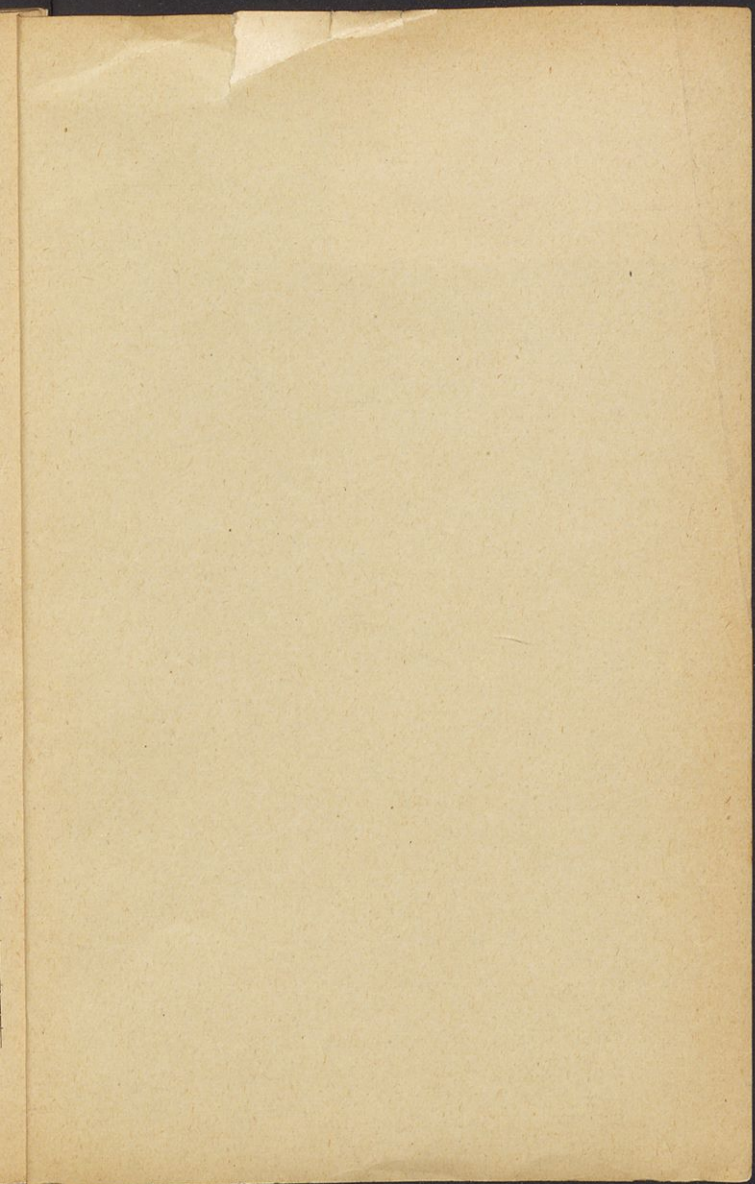
[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

Rabil stroje

[illegible]

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000442381